

Statens klimarisiko – både trusler og muligheter

WWF ønsker klimarisikoutvalget velkommen og ønsker med dette å gi noen innspill til utvalgets arbeid. Det er av avgjørende viktighet at vi får på plass en grundig gjennomgang av både trusler og muligheter som klimaendringene og endringene i internasjonal klimapolitikk representerer for norsk økonomi.

«Utvalget skal vurdere hvordan en mest hensiktsmessig kan analysere og fremstille klimarisiko, identifisere antatt viktige globale, klimarelaterte risikofaktorer og vurdere slike faktorerens betydning for norsk økonomi og finansiell stabilitet.». WWF mener en naturlig del av dette vil være å se på direkte eksponering for klimarisiko, men bør også inkludere indirekte eksponering gjennom statlige eierskap, skatteinntekter fra eksponerte næringer, risiko for tap av arbeidsplasser osv. [WWFs rapport om statens økonomiske risikoeksponering gjennom oljeskatteregimet synliggjør en av flere slike relevante risikofaktorer.](#)

Mandatet sier klart at «retningslinjer for finanspolitikken og investeringsstrategien for Statens pensjonsfond utland (...) faller utenfor mandatet». Det vil imidlertid være unaturlig å utelate finanspolitikken og Statens pensjonsfond utland når utvalget skal vurdere hvilken betydning antatte viktige globale, klimarelaterte risikofaktorer har for norsk økonomi og finansiell stabilitet. Utvalget kan og bør derfor inkludere hvilken betydning de klimarelaterte risikofaktorene (som utvalget ifølge mandatet skal identifisere) har nettopp også på finanspolitikken og Statens pensjonsfond utland.

I mandatet står det at «Utvalget skal legge vekt på særtrekk ved norsk økonomi og norsk næringsstruktur, men også at slike særtrekk endres over tid.» I tillegg til de åpenbare eksponeringene i for eksempel olje- og gassnæringen og transport, er det viktig å inkludere de mindre, men i sum vesentlige bestanddelene i norsk økonomi som kommuner og små- og mellomstore bedrifter.

Utvalget bør også gjennomføre en vurdering av risikoeksponeringen gjennom det offentlige virkemiddelapparatet; skatte- og avgiftssystemer, subsidier, garanti- og støtteordninger. Eksempler på klimarisiko her kan være en overeksponering mot fossil energi i tildeling av forskningsmidler, garantiordninger eller andre former for støtte til virksomheter som ikke vil kunne gi økonomisk avkastning dersom klimamålene nås.

Det er helt nødvendig at utvalget legger til grunn for sine vurderinger at Norge har forpliktet seg til målene i Paris-avtalen og at vi skal jobbe for oppnåelsen av disse målene. Utvalgets vurdering av risiko må derfor ta utgangspunkt i den risikoen norsk økonomi eksponeres for *dersom vi når målene* om å holde global temperaturstigning godt under to grader celsius.

Utvalget bør deretter inkludere vurderinger av i hvilken grad det vil åpne seg nye muligheter for norsk økonomi i et scenario hvor disse målene nås, og hvor tilhørende risiki må håndteres. Slike muligheter kan inkludere gevinsten ved å investere i nye næringer og arbeidsplasser.

WWF mener det vil være naturlig at utvalget bruker Mark Carneys rammeverk for klimarisiko som inkluderer tre former for klimarisiko:

- **Fysisk risiko** – kostnader ved ødelagt infrastruktur med mer.
- **Ansvarsrisiko** – faren for å bli stilt økonomisk og rettslig til ansvar for klimaskade.
- **Overgangsrisiko** – risikoen for å sitte igjen med tapte investeringer eller redusert avkastning i en verden hvor markedene raskt tilpasser seg klimapolitiske endringer.

Vi foreslår at klimarisikoutvalget tar utgangspunkt i TCFDs anbefalinger for rapportering av klimarisiko. TCFD har allerede gjort et grunnleggende arbeid rundt beste praksis for å kartlegge og beskrive hvordan virksomheter best skal vurdere og fremstille klimarisiko. Vi tenker at dette arbeidet i mange henseende kan overføres til vurdering og fremstilling av et lands klimarisiko. Vi har tatt oss den frihet å skrive om TCFDs anbefalinger og tilpasset dem til utvalgets mandat.

Governance	Strategy	Risk management	Metrics and targets
Describe Norway's governance around climate-related risks and opportunities	Describe the actual and potential impacts of climate-related risks and opportunities on Norway's economy, businesses, policy and financial stability where material	Describe how Norway should identify, assess, and manage climate-related risks.	Describe the metrics and targets used to assess and manage relevant climate-related risks and opportunities where material.
a) Describe the Government's oversight of climate-related risks and opportunities	a) Identify the climate-related risks and opportunities for Norway over the short, medium, and long term.	a) Identify the process Norway should have in place for identifying and assessing climate-related risks.	a) Describe the metrics that should be used by Norway to assess climate-related risks and opportunities in line with its strategy and risk management process.
b) Describe the ministries' role in assessing and managing climate-related risks and opportunities.	b) Identify the impact of climate-related risks and opportunities on Norway's economy, businesses, policy and financial stability.	b) Identify the process Norway should have in place for managing climate-related risks.	b) Describe if and how the concept of Scope 1, Scope 2 and Scope 3 greenhouse gas (GHG) emissions can be useful when identifying Norway's climate-related risks.
	c) Describe the resilience of Norway's economy, taking into consideration different climate-related scenarios, including a 2°C or lower scenario.	c) Describe how processes for identifying, assessing, and managing climate-related risks should be integrated Norway's overall policy making.	

Hvorfor vi er her

WWF arbeider for å stanse ødeleggelsen av verdens natur og økosystemer - og for å skape en framtid der mennesker lever i harmoni med naturen.

www.wwf.no